

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

VİLAYETLER BİRLİĞİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7. DENETİM BULGULARI	13
8. EKLER	17

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	5
Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri	6
Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri	7
Tablo 6: Birliğin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirket	7

KISALTMALAR

AŞ

: Anonim Şirket

İKİYK

: İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazlara İlişkin Cins Tashih İşlemlerinin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Merkezi Ankara’da bulunan Vilayetler Birliği, 1580 sayılı Belediye Kanunu’nun 133 ve 148’nci maddeleri hükümleri uyarınca 31.12.1985 tarihli İçişleri Bakanlığı oluru ile kurulmuştur.

Vilayetler Birliğinin üyeleri İl Özel İdareleri ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarıdır. 18.10.2018 tarih ve 30577 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kanun’un 31’inci maddesi ile Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 20’nci maddesine eklenen hüküm ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları da Vilayetler Birliğine üye olmuşlardır.

Vilayetler Birliğinin Ana Tüzüğü’nün “Birliğin amacı ve üyelerce birliğe devredilen görev ve hizmetler” başlıklı 5’inci maddesinde sıralanmıştır.

Vilayetler Birliğinin görev ve hizmetleri:

- a) İl özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına rehberlik etmek,
- b) İl özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının menfaatlerini korumak ve gelişmelerine yardımcı olmak,
- c) İl özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının faaliyet alanlarında yardımlaşma ve işbirliğini, teknik ve idari deneyim bilgi değişimini teşvik etmek,
- ç) İyi uygulama örneklerinin yaygınlaşmasına yardım etmek,
- d) İl özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının seçilmiş ve atanmış her kademedeki personel ve görevlileri için mesleki ve beceri eğitimleri düzenlemek,
- e) Yerel yönetimler ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları ile ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirmek,
- f) İl özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının bilişim ve teknoloji uygulamalarının gelişmesine teknik destek sağlamak,
- g) Dünyada yerel yönetim konusundaki gelişmeleri izlemek; il özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarını ilgilendiren konularda araştırma – geliştirme, konferans, seminer, panel, yuvarlak masa toplantısı, teknik ve meslekî gezi ve benzeri

faaliyetlerde bulunmak,

ğ) Yerel yönetimler ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının faaliyet alanlarıyla ilgili kitap, dergi, bülten ve benzeri basılı materyal yayımlamak ve yayımlatmak,

h) Kanunda öngörülen hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla; yerel yönetim konusunda ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının faaliyet alanlarında görev ve hizmet yürüten kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapmak ve ortak hizmet projeleri yürütmek,

ı) Yerel yönetim ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının alanlarında faaliyette bulunan uluslararası kuruluşlar ve yabancı ülke yerel yönetim birlikleri, dernekleri ve benzeri kuruluşları ile işbirliği yapmak, ortak projeler yürütmek, gerektiğinde bu tür kuruluşlara üye olmak, buralarda mahalli idarelerin menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesine yardımcı olmak, birlik üyelerinin bu kuruluşlarla ve diğer ülke yerel yönetimleri ile ilişkilerine gerektiğinde aracılık etmek,

i) Avrupa Birliği sürecinde ülkemizin yerel yönetimler konusunda ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının faaliyet alanlarında yapması gereken işler ve hazırlıklara katkı sağlamak, birlik üyelerinin Avrupa Birliğinin hibe, teknik yardım, eşleştirme ve benzeri program ve imkânlardan yararlanmalarına yardımcı olmak,

j) Ekonomik, turistik, kültürel, sportif, eğitim ve sosyal amaçlı tesisler yapmak, yaptırmak, işletmek, işletmeler ve şirketler kurmak ve bu konuda da gerektiğinde merkezi idare ile işbirliği yapmak. Kamuya ait kültür varlıklarını korumak amacıyla tarihi eser konumundaki binaların restorasyon çalışmalarına destek olmak. Ayrıca vakıf kurmak ve mevcut vakıflara ortak olmak,

k) İllerde “eğitim ve moral amaçlı” vilayetler evi adıyla tesisler kurmak, taşınır ve taşınmaz mal edinmek, kiraya vermek, kiralamak, ortaklaşa kullanmak,

l) İlk ve orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler için okullar ve yurtlar yapmak, yaptırmak; yapımı tamamlanan yurtları kiralamak, işletmek, işletmek veya ortaklaşa kullanmak,

m) Sağlık konuları ile ilgili tesisler açılmasını sağlamak ve bu konularda merkezi idare ile işbirliği yapmak,

n) İlgili mevzuat ve bu tüzük hükümlerine uygun olarak il özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının gelişmesine katkı sağlayacak her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Vilayetler Birliğinin organları şunlardır:

- a) Birlik Meclisi
- b) Birlik Encümeni
- c) Birlik Başkanı

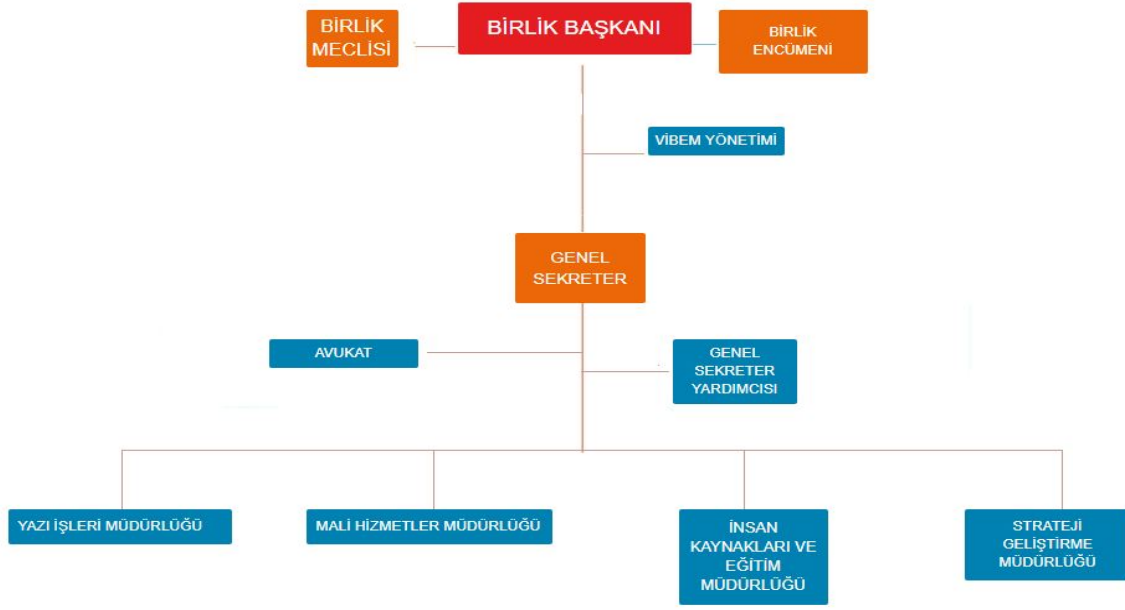
Birlik Meclisi Birliğin karar organıdır. Birlik Meclisi, birlik üyelerinin bulunduğu illerin valileri ile il özel idaresi bulunan illerde il genel meclislerinin kendi üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri birer üyeden teşekkül eder.

Birlik encümeni, birlik başkanı ile meclisin kendi üyeleri arasından 1 yıl için seçeceği 3 vali ve 3 il genel meclis üyesi olmak üzere 7 asıl üyeden oluşur.

Birlik başkanı İçişleri Bakanlığı Bakan Yardımcısı olup, birlik idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Birlik genel sekreteri, Birliğe ait hizmetlerin başkanı adına onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, Birlik meclisi ve birlik encümeni kararlarına, birliğin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla birliğe bağlı birimlere gereken emri verir ve bunların uygulamasını gözetir ve sağlar.

Vilayetler Birliği Teşkilat Yapısı

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Vilayetler Birliğinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Giderin Türü	Geçen Yılandan	Bütçe İle Verilen	Ek Bütçe (TL)	Ödenek	Bütçe Gideri	İptal Edilen	Ertesi Yıla
	Devreden	Ödenek		Toplamı	Toplamı	Ödenek	Devreden
	Ödenek (TL)	(TL)		(TL)	(TL)	(TL)	Ödenek (TL)
Personel Giderleri	0,00	8.130.000,00	0,00	8.130.000,00	6.384.557,36	2.011.442,64	0,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	864.000,00	0,00	864.000,00	660.733,96	203.266,04	0,00
Mal ve Hizmet Alım	5.945.000,00	54.575.000,00	0,00	60.520.000,00	35.915.165,32	16.849.234,68	2.639.600,00

Giderleri							
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	2.460.000,00	221.000,00	0,00	2.681.000,00	2.514.622,64	166.377,36	0,00
Sermaye Giderleri	130.932.557,77	50.491.000,00	51.000.000,00	237.423.557,77	145.470.754,65	12.860.357,72	79.092.445,40
Sermaye Transferleri	22.942.276,71	34.718.000,00	0,00	57.660.276,71	998.657,61	38.761.619,10	17.900.000,00
Borç Verme	0,00	1.000,00	10.000.000,00	10.001.000,00	10.000.000,00	1.000,00	
Yedek Ödenek	0,00	7.000.000,00	0,00	7.000.000,00	0,00	6.850.000,00	0,00
Toplam	162.279.834,48	156.000.000,00	61.000.000,00	379.279.834,48	201.944.491,54	77.703.297,54	99.632.045,40

Vilayetler Birliğinin 2024 mali yılı bütçesi ile 156.000.000 TL ödenek öngörülmüş olup geçen yıldan devreden 162.279.834,48 TL ve 61.000.000 TL'lik ek bütçe ile 2024 yılı ödenek toplamı 379.279.834,48 TL olmuştur. Yıl içinde 201.944.491,54 TL bütçe gideri yapılmış, 77.703.297,54 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir	Tahsilat	Red ve	Net Tahsilat	Gerçekleşme
	Tahmini	Tutarı	İadeler	(TL)	Yüzdesi
	(TL)	(TL)	(TL)		(%)
01- Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.006.000,00	1.950.921,70	0,00	1.950.921,70	193,93
04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	50.003.000,00	0,00	0,00	0,00	
05- Diğer Gelirler	123.985.000,00	263.707.083,41		263.707.083,41	212,69
06- Sermaye Gelirleri	6.000,00	0,00	0,00	0,00	
08-Alacaklardan Tahsilat					
09- Red ve İadeler (-)					
Toplam	175.000.000,00	265.658.005,11	0,00	265.658.005,11	151,80

Buna göre 2024 yılında net bütçe geliri öngörülenin üzerinde 265.658.005,11 TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 1.950.921,70 TL, diğer gelirler 263.707.083,41 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe	Bütçe Gideri	Gerçekleşme
	Ödeneği	(Gerçekleşen)	Yüzdesi
	(TL)	Tutar	(%)
		(TL)	

01- Personel Giderleri	8.130.000,00	6.384.557,36	78
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	864.000,00	660.733,96	76
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	54.575.000,00	35.915.165,32	65
04- Faiz Gideri	0,00	0,00	0,00
05- Cari Transferler	221.000,00	2.514.622,64	1.137
06- Sermaye Giderleri	50.491.000,00	145.470.754,65	288
07- Sermaye Transferleri	34.718.000,00	998.657,61	2,8
08- Borç Verme	1.000,00	10.000.000,00	10.000
09- Yedek Ödenekler	7.000.000,00	0,00	0,00
Toplam	156.000.000,00	201.944.491,54	129

Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri 201.944.491,54 TL (%129) olarak gerçekleşmiştir. Personel giderleri 6.384.557,36 TL (%78), mal ve hizmet alım giderleri 35.915.165,32 TL (%65) olarak gerçekleşmiştir.

Birliğin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL)	2023 Yılı (TL)	2024 Yılı (TL)	2022-2023	2023-2024
	(A)	(B)	(C)	Değişim Oranı	Değişim Oranı
				(%)	(%)
				[D=(B-A) /A]	[E=(C-B) /B]
Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	609.070,76	805.578,52	1.950.921,70	32	142
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	18.650.000,00	325.850.000,00	0,00	1.647	-100
Diğer Gelirler	60.568.564,95	124.605.020,87	263.707.083,41	106	112
Sermaye Gelirleri	11.859.000,00	0,00	0,00	-100	
Toplam	91.686.635,71	451.260.599,39	265.658.005,11	392	-41
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	0,00		

Net Toplam	91.686.635,71	451.260.599,39	265.658.005,11		
------------	---------------	----------------	----------------	--	--

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 185.602.594,28 TL (%41) düşüş göstermiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirler %142 oranında, diğer gelirler %112 oranında artmıştır.

Tablo 5: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL)	2023 Yılı (TL)	2024 Yılı (TL)	2022-2023	2023-2024
	(A)	(B)	(C)	Değişim Oranı	Değişim Oranı
				(%)	(%)
				$[D=(B-A) / A]$	$[E=(C-B) / B]$
Personel Giderleri	2.596.392,90	5.172.893,23	6.384.557,36	99	23
SGK Devlet Prim Giderleri	370.922,98	478.451,93	660.733,96	29	38
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.680.925,72	19.461.930,24	35.915.165,32	42	85
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00		
Cari Transferler	13.400,00	44.000,00	2.514.622,64	228	5615
Sermaye Giderleri	54.833.177,63	228.921.919,03	145.470.754,65	317	-36
Sermaye Transferleri	2.249.183,12	55.292.180,16	998.657,61	2358	-98
Borç Verme	0,00	10.000.000,00	10.000.000,00		0,00
Toplam	73.744.002,35	319.371.374,59	201.944.491,54		-37

Birliğin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 117.426.883,05 TL (%37) oranında azalmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında personel giderlerinin 1.211.664,13 TL (%23), mal ve hizmet alım giderlerinin 16.453.235,082 TL (%85), cari transferlerin ise 2.470.622,64 TL (%5.615) arttığı görülmüştür.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; Birliğin faaliyetlerinden 2024 yılı Faaliyet Gideri 76.990.154,371 TL, Faaliyet Geliri 456.820.392,80 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 379.830.238,43 TL olarak gerçekleşmiştir.

Birliğin doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 6: Birliğin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirket

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Birliğin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Birliğin Hisse Oranı (%)
1	VİLAYETLER TURİZM VE TİCARET A.Ş.	985.405.338,44	985.405.338,44	100%

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Vilayetler Birliği mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun’la belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun’un 49’uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49’uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Vilayetler Birliği mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Mali tabloların hazırlanması” başlıklı 484 ve “Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ile diğer mali tablolar” başlıklı 485’inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer belgelerin verilme yeri, süresi ve usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İş akış süreçleri belirlenmemiştir. Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesine uyulmaktadır. Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmamaktadır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselme, yeterlik - performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir. İhtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmamıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan içerik olarak mevzuata tüm yönleriyle uygun değildir. Stratejik plan, kısmen idarenin kendi birimleri ve personelinin katkıları ile hazırlanmıştır. İdare performans

programı içerik olarak mevzuata uygun olarak hazırlanmamıştır. Kurum bütçesi, performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmemiştir.

Kurumsal riskler belirlenmemiştir. İç kontrol riskleri belirlenmemiştir. Riskler kurum personeli katılımıyla belirlenmemiştir. Risklerin değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Ön mali kontrol sistemi, tüm yönleriyle iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara uygun olarak kurulmamıştır. Yönetimce ihtiyaç duyulacak bilgi ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bilgi sistemi kısmi olarak bulunmaktadır.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri idare faaliyet raporunda gösterilmektedir. İdare faaliyet raporu kurumun internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir. İç kontrol izleme ve yönlendirme kurulu (İKİYK), üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmemiştir. İdare birimleri iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmemekte, raporlamamaktadır. İKİYK üst yöneticiye rapor sunmamaktadır. Rapor sunulmadığı için herhangi bir çalışma yapılamamaktadır.

İzleme Standartları

Kurumda iç denetçi bulunmamaktadır. Bu nedenle, herhangi bir iç denetim faaliyeti ve raporu da mevcut değildir. Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanını imzalamışlardır. İç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetimi üst yönetim ve kurum personeli tarafından kısmen sahiplenilmiştir.

Genel olarak denetlenen kamu idaresinin iç kontrol sisteminden mali iş ve işlemlerine yönelik olarak kısmi olarak güvence elde edilebilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Vilayetler Birliği 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim

Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtması

Birlik tarafından 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı’nda takip edilen yapım işleri tutarlarının, işin geçici kabulü yapılmasına rağmen ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 204’üncü maddesinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının niteliği açıklanmış ve bu hesabın yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılınca kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Maddede ayrıca geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte ilgili maddi duran varlık hesabına aktarımın gerçekleşeceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik’in “Hesabın işleyişi” başlıklı 205’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr mevzuat hükümleri uyarınca, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı’nda takip edilmesi, geçici kabulü yapılan yapım işlerine ilişkin söz konusu hesapta yer alan tutarların ise ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmiş olan 346.946.880,07 TL tutarındaki yapım işinin geçici kabulü yapıldığı halde ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu hatalı uygulamalar sebebiyle 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 252 Binalar Hesabı itibarıyla 2024 Yılı Bilançosunda hataya neden olduğu tespit edilmiştir.

Geçici kabulü gerçekleştirilen yapım işi tutarlarının ilgili varlık hesaplarına aktarılmaması, Bilançoda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 346.946.880,07 TL fazla; bu yatırımların tamamlanarak aktarılması gereken ilgili varlık hesaplarının da belirtilen tutar kadar düşük görünmesine neden olmaktadır. Bu durum, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta, bulguya konu hesap kodunda gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığı ve bundan sonra benzer işlemlerin mevzuata uygun şekilde muhasebe sistemine yansıtılacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, muhasebenin bilgi verme ve izleme fonksiyonu ile tam açıklama kavramı gereğince bahsedilen kayıtların yukarıda yer alan Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazlara İlişkin Cins Tashih İşlemlerinin Yapılmaması

Birlik mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı ve ilgili taşınmazların cins tashih işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ilişkin usul ve esaslar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenmiştir.

Mezkur Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde "cins tashihi" ifadesi "binalar, arazi ve arsalar ile yeraltı ve yerüstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" şeklinde tanımlanmıştır.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde ise; kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı ve idarelerin cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri gerçekleştireceği ifade edilmiştir.

Taşınmaz kayıtları üzerinde yapılan incelemelerde Kurum mülkiyetinde bulunan ve mali tablolarda kayıtlı olan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından verilen cevapta, cins tashih işlemleri için gerekli çalışmalara başlandığı ifade edilmiştir.

Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunmasını sağlamak için Birliğe ait taşınmazların cins tashihleri yapılarak, maddi duran varlıklara ilişkin kayıtların düzeltilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu 2024 yılı raporunda yer almaktadır.